

Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkosto 2020–2021

1. Tausta ja tavoitteet

Metsäalan muuttuva työelämä tarvitsee joustavan ja tarpeisiin nopeasti reagoivan koulutusjärjestelmän. Maa- ja metsätalousministeriön kokoama metsätalouden koulutuksen kehittämisverkosto on muodostettu päivittämään metsätalouden koulutuksen kehittämistarpeita. Verkostotyössä metsäalan koulutukseen vaikuttavat keskeisimmät toimijat (OKM, MMM, OPH, Metsäkoulutus ry, oppilaitosten edustajat tutkintotasoittain sekä koulutettua työvoimaa palkkaavat yritykset ja metsäalan koulutuksen asiantuntijat) priorisoivat alan tutkinto- ja täydennyskoulutuksen keskeisimpiä kehittämistarpeita, alan koulutuksessa havaittuja epäkohtia, osaamisvajeita ja uusia, tarvittavia osaamisalueita.

Verkoston työskentelyllä tuetaan koulutuksen toimijoiden kehittämistyötä (viranomaistahot, oppilaitosjohto, koulutusten suunnittelijat ja toteuttajat, Metsäkoulutus ry), parannetaan tiedonkulkua eri tahojen välillä sekä suunnataan mahdollisuuksien mukaan kehitystyöpanosta ja rahoitusta tärkeimpiin kohteisiin. Työskentely kohdistetaan sekä tutkinto- että täydennyskoulutukseen. Kehittämisverkosto innovoi, tukee ja pyrkii lisäämään oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Verkoston tavoitteena on edistää metsäalan koulutukseen vaikuttavia tekijöitä niin, että alalle valmistuu kokonaistehokkaasti riittävästi uusia, työtehtäviin soveltuvia, ajantasaiset tiedot ja taidot omaavia, työmarkkinoiden tarvitsemia ammattilaisia. Verkostotyössä huomioidaan 2019 päivitetyn Kansallisen metsästrategian 2025 koulutukseen ja osaamiseen liittyvät keskeiset painopistealueet, tavoitteet ja mittarit (KMS2025, päämäärä 3.2.1, s.52-53).

Koulutusta kehitettäessä huomioidaan sen johtaminen tutkintoihin tai tutkinnonosiin ja toiminnalla edistetään uusia tapoja oppia (mm. VR-tekniikka, webinaarit), elinikäistä oppimista sekä työssäoppimisen edellytyksiä.

2. Kokoonpano 2020–2021

Puheenjohtaja Maa- ja metsätalousministeriö, Satu Rantala
Sihteeri TTS Työtehoseura, Eila Lautanen

Jäsenet:

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Mika Tammilehto
Opetushallitus, Jaana Villikka-Storm
Metsähallitus, Terhi Koipijärvi
Metsäkoulutus ry, Ville Manner
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo, Pekka Sahlman

Stora Enso, Kalle Kärhä
Metsäkonepalvelu Oy, Teemu Tolppa
Kuljetusliike Kari Malmstedt Oy, Kari Malmstedt
Taaleri Oyj / Metsärahasot, Jyrki Ketola
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk, Jukka Mäntylä
Tampereen seudun ammattiopisto, Tredu, metsäkonekoulutus, Mari K. Nieminen
Livia, metsuri-metsäpalvelutuottajakoulutus, Matleena Lindström
Itä-Suomen yliopisto, UEF, Teijo Palander
Versowood Oy, Pauli Otava
Suomen metsäyhdistys, Sirpa Kärkkäinen
Metsämiesten Säätiö, Ilari Pirttilä
Metsäteho, Jukka Malinen

3. Toiminta 2020 - 2021

Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkosto valmistelee Metsäneuvostolle ehdotukset keskeisistä metsäalan koulutuksen kehittämistoimenpiteistä huomioiden alan nykyisen koulutuksen ongelmat, pullonkaulat ja toimintaympäristön muutokset sekä metsäalan tulevaisuuskehityksen asettamat haasteet. Metsäalan kannalta on tärkeää, että koulutus on vetovoimaista, laadukasta ja työelämävastaavaa sekä kilpailukyistä muiden koulutusalojen joukossa. Koulutusalan pienen, mutta Suomen kansantalouden kannalta merkittävän metsäalan koulutuksen toimintaedellytysten turvaaminen suurten koulutuksenjärjestäjien organisaatioissa ja alan koulutuksessa saavutetun uudistavan kehittämisotteen säilyttäminen edelläkävijänä on ensiarvoisen tärkeää koko metsäsektorille.

Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkosto toimii työvaliokunnan tavoin pitäen vuonna 2020 kaksi kokousta ja vuonna 2021 neljä.

3.1 Aikataulu, kokoukset ja keskeiset käsiteltävät asiat 2020

- 4/2020 verkosto muodostettu
- 6/2020 annettu tiedoksi Metsäneuvostolle

- **9/2020 verkoston ensimmäinen kokous**
 - 29.9.2020 klo 14- 16 (MMM, skype)
 - Päätösasia: Toimintasuunnitelma vuosille 2020 – 2021
 - Valmisteluasia: Mille väestölle – Sitran Väestöselvitys 2040: Timo Aro
 - kokouksen taustamateriaali
 - Mille väestölle? Sitra 2020.
 - Sitran väestöselvitys 2040, taustaraportti 6/2020
 - Metsäalan työvoimatarve -Savotta 2025. Metsäteho 2016.
 - Koulutustarvekortit. Osaamisen ennakointifoorumi. OPH 2020.
 - Tietoa ennakointifoorumista

- **12 /2020 toinen kokous**
 - Päätösasia: Väestökehityksen 2040 huomioiminen metsäalan koulutuksessa
 - Valmisteluasia: Metsäalan ammatillisen koulutuksen tila ja kehittämistarpeet
 - kokouksen taustamateriaalit

- Metsäalan ammatillisesta koulutuksesta 2016 – 2019 valmistuneiden oppimistulosten työelämävastaavuus ja laadullinen työllisyys 2019. TTS 450/2020.
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalaute. <https://vipunen.fi/fi-fi/ammatillinen/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx>
- Metsäalan ammatillisen koulutuksen näyttöjen arviointiraportti.
- Osaamistarvekortit. Osaamisen ennakointifoorumi. OPH 2020.
- Muille aloille siirtyvät koulutetut metsäkoneenkuljettajat. TTS 451/2020.
- Oppimassa ohjaamossa. Aula Research 2020.

3.2 Aikataulu, kokoukset ja keskeiset käsiteltävät asiat 2021

- **2- 3 /2021 kolmas kokous**
 - Päätösasia: Metsäalan ammatillisen koulutuksen kehittämistarpeet.
 - Valmisteluasia: Metsäalan ammattikorkeakoulutuksen tila ja kehitystarpeet
 - kokouksen taustamateriaalit
 - MTI/amk-koulutuksen tuottaman osaamisen ja työelämävastaavuuden laadullinen arviointi 2018 - 2019. TTS 2021. tammikuussa julkaistavat uusimmat laatumittaustulokset.
 - MTI/amk: sähköinen tulospalvelu: http://bit.ly/mti_tts
 - Metsätalousinsinöörien uraseuranta 2018. TTS 441/2019.
 - Metsäalan korkea-asteen koulutuksen rakenteellisen kehittämisen esiselvitystyö. TTS 425/2017.
 - Osaamistarvekortit. Osaamisen ennakointifoorumi. OPH 2020.
- **5/2021 neljäs kokous**
 - Päätösasia: Metsäalan ammattikorkeakoulutuksen kehitystarpeet
 - Valmisteluasia: Vetovoimaa metsäalan koulutukseen
 - kokouksen taustamateriaalit
 - Nuorten metsäbarometri. SMY 2020.
 - Alustavia tietoja tutkimuksesta ”Metsäalan koulutukseen hakeutuvien nuorten mielikuvat, arvot ja motivaattorit ja niiden vastaavuus työelämän tuleviin tarpeisiin”, SMY ja TTS 2022.
- **9/2021 viides kokous**
 - Päätösasia: Metsäalan koulutuksen vetovoiman lisääminen
 - Valmisteluasia: Elinikäinen oppiminen metsäalalla
 - kokouksen taustamateriaalit
 - Kohti elinikäistä oppimista. Sitra 2019.
 - Metsäalan lisä-, täydennys-, muunto- ja jatkokoulutustarpeet. TTS 440/2019.

- **11/2021 kuudes kokous**
 - Päätösasia:
 - Elinikäinen oppiminen metsäalalla
 - Valmisteluasia
 - Metsäalan yliopistokoulutuksen tila ja kehitystarpeet
 - kokouksen taustamateriaalit
 - Metsätieteiden maisterikoulutuksen tuottaman osaamisen ja työelämävastaavuuden laadullinen arviointi 2011 -2015. TTS 429/2017.
 - Metsätieteiden maisterikoulutuksen tuottaman osaamisen ja työelämävastaavuuden laadullinen arviointi 2016 -2020. Ennakkotiedot TTS 2021.
 - Metsätieteiden maistereiden työllistyminen metsäalan ulkopuolelle ja siihen vaikuttavat tekijät. TTS 448/2019.
 - Osaamistarvekortit. Osaamisen ennakkointifoorumi. OPH 2020.

- **12/2021 (puolipäiväseminaari)**
 - Päätösasiat:
 - Metsäalan yliopistokoulutuksen kehittämistarpeet
 - Muut metsäalan koulutuksen kehittämislinjaukset
 - Metsäalan kehittämisverkostotyöryhmän loppulausunto
 - kokousten 1- 7 johtopäätösasiat

4.Loppulausunto

Metsäalan kehittämisverkostotyöryhmä jättää helmikuussa 2022 loppulausuntonsa metsäalan koulutuksen keskeisistä kehittämistoimenpiteistä. Lausunto pohjautuu pääsääntöisesti kokousten 1- 6 päätösasiapykäliin sekä kuudennen kokouksen kohtaan ”muut metsäalan koulutuksen kehittämislinjaukset”.